

طراحی آموزشی دیوید مریل

نظریه اول مریل: نظریه نمایش اجزا

مطابق با نظریه نمایش اجزاء مریل، موضوعات شناختی می توانند به صورت تعمیم و نمونه ارائه گردند.
این دو سطح ارائه می تواند به صورت بیانی و سؤالی به دانش آموزان ارائه گردد.

الگوی مریل یکی از الگوهایی است که می توان آن را برای طراحی اجزاء آموزشی در سطح خرد به کار برد.

نظریه نمایش اجزا

مریل مانند گانیه معتقد است که نوع هدف‌های آموزشی، روش‌های یادگیری و چگونگی آموزش این نوع هدف‌ها را مشخص می‌کند

در طبقه‌بندی گانیه تنها یک نوع عملکرد به عنوان نتیجه و حاصل آموزش در نظر گرفته شده و از آن به عنوان عملکرد نام برده می‌شود

مریل عملکرد را به سه نوع عملکرد تقسیم می‌کند: یادآوری، کاربرد، کشف و ابداع

اهداف یا انواع عملکرد از نظر مریل

یادآوری

عملکردی است که فراگیر برای انجام آن به جستجو در حافظه‌ی خود می‌پردازد تا اطلاعات آموخته‌شده را باز یافته و به همان صورت یا با ساختاری جدید ارائه نماید

کاربرد

عملکردی است که فراگیر اطلاعات آموخته شده را در موقعیت‌های جدید اعمال می‌کند، یا به کار می‌گیرد.

کشف یا ابداع

دستیابی به موضوع و جمع‌بندی جدید را عملکرد در سطح کشف یا ابداع می‌نامیم

انواع محتوا از نظر مریل

حقایق

شامل اسامی خاص، تاریخ حوادث مهم، نام اماکن، علامت‌ها و نشانه‌های قراردادی است که شاگرد تنها در حین پرسیدن آن‌ها را به یاد می‌آورد

مفاهیم

مفاهیم مجموعه اشیا و حوادث و پدیده‌هایی که دارای ویژگی‌های خاص و نام مشترک می‌باشند

روش کار

مجموعه‌ی نظام‌یافته‌ی اعمال و فعالیت‌هایی است که برای رسیدن به یک هدف یا حل یک مسئله یا تولید یک محصول خاص صورت می‌گیرد

اصول و قوانین

بیانگر روابط علی و معلولی بین پدیده‌ها و شرایطی است که برای تفسیر و تبیین حوادث به کار می‌رود

الگوی طراحی مریل

الگوی طراحی آموزشی مریل که نظریه نمایش اجزاء نامیده می شود، در واقع توصیفی از عناصر **خرد** در آموزش است و بدین سبب یک الگوی طراحی آموزشی در **سطح خرد** قلمداد می شود. الگوی مریل مبتنی بر این فرض است که نوع هدف های آموزشی، روش یاد گیری و چگونگی آموزش را تعیین می کند

عناصر یا اجزاء آموزش از نظر مریل

بر اساس الگوی طراحی آموزشی مریل آموزش دارای دو مؤلفه اساسی است:

✓ تعمیم

✓ نمونه یا مثال

انواع ارایه

بر اساس نظریه نمایش اجزاء، هر یک از عناصر یا اجزای آموزشی (تعمیم‌ها و نمونه‌ها) را می‌توان به دو شیوه ارائه کرد:

در این نوع ارائه، تعمیم و نمونه بیان یا شرح داده می‌شود

توضیحی (بیانی):

در این نوع ارائه، به جای توضیح تعمیم و نمونه، از یادگیرندگان درباره آن سؤال می‌شود.

پرسشی (سؤالی):

انواع ارائه اولیه

از طریق مرتبط ساختن عناصر تشکیل دهنده آموزش با انواع ارائه می توان یک ماتریس (جدول دو بُعدی) ایجاد کرد که در آن انواع ارائه اولیه را نشان داد. شکل زیر ماتریس انواع ارائه اولیه را نشان می دهد.

طریقه ارائه

انواع ارائه		سوالات (س)	بیانی (ب)
تعمیم (ت)	مثال (م)	س ت "بازخوانی"	ب ت "قاعده"
		س م "تمرین"	ب م "نمونه"

در اینجا به منظور اختصار از حروف هر یک از واژه ها استفاده شده است

انواع ارائه ثانویه

انواع ارائه اولیه ابزار مهمی در آموزش هستند. انواع ارائه ثانویه اطلاعاتی هستند که به انواع ارائه اولیه اضافه می‌شوند تا میزان یادگیری را که قرار است اتفاق بیفتد، افزایش دهند. انواع ارائه ثانویه به انواع شرح و بسط نیز معروف‌اند. انواع ارائه ثانویه به این دلیل مورد استفاده قرار می‌گیرند تا فرآیند پردازش اطلاعات دانش‌آموزان را تسهیل کند یا در آن‌ها ایجاد علاقه کند

انواع ارایه ثانویه (شرح و بسط)

شرح و بسط زمینه‌ای

شرح و بسط واژگانی

شرح و بسط پیش‌نیاز

شرح و بسط حافظه‌ای

استفاده از یادیارها مثل: واسطه‌ها، تصویرسازی ذهنی، روش مکان‌ها، کلمه کلید، سرواژه

شرح و بسط کمکی یا جلب توجه

شرح و بسط شکل ارائه

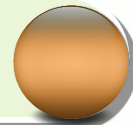
مثلا از نقشه مفهومی یا چارت استفاده کردن

شرح و بسط بازخورد

قواعد طراحی در نظریه نمایش اجزاء

در واقع علاوه بر موادی (شرح و بسط ثانویه) که به انواع ارائه ثانویه اضافه می شوند، روابط میان این انواع ارائه نیز می تواند یادگیری را که قصد داریم اتفاق بیفتد تحت تأثیر قرار دهد. الگوی طراحی نمایش اجزای مریل چهار قاعده را پیشنهاد می کند که به کارگیری آن ها می تواند در بهبود روابط درونی میان انواع ارائه موثر باشد و به افزایش کیفیت آموزش منجر می شود

قاعده تفکیک

قاعده تنوع

قاعده همتاسازی

قاعده دشواری

مراحل طراحی آموزشی براساس الگوی مریل

تحلیل یادگیرنده

تعیین نوع مطلب آموزشی (حقایق، مفاهیم، روش کارها، اصول یا قوانین)

تعیین نوع عملکرد مورد انتظار (یادآوری، کاربرد، کشف)

تعیین نوع ارائه اولیه (بیان تعمیم، بیان مثال، پرسش از تعمیم، پرسش از مثال)

تعیین نوع ارائه ثانویه (انواع شرح و بسط)

تعیین فرمول آموزش

به کارگیری قواعد طراحی (تفکیک، تنوع، همتا سازی و سطح دشواری)

نظریه دوم مریل: اصول اولیه آموزش

مریل (۲۰۰۲) در انتقاد به روش های سخنرانی در تدریس اعلام کرد که
"صرف انتقال اطلاعات ، یادگیری و آموزش نیست."
بلکه آموزش و یادگیری دارای اصولی است که وی آنها را با
عنوان اصول اولیه آموزش مطرح کرد
که زیر بنای آموزش موثر است و به « اصول اولیه-ی آموزش مریل » معروف شده است.

اصول اولیه آموزش مریل

اصل مسئله محوری

اصل فعال-سازی (پیش سازماندهنده ، نقشه مفهومی)

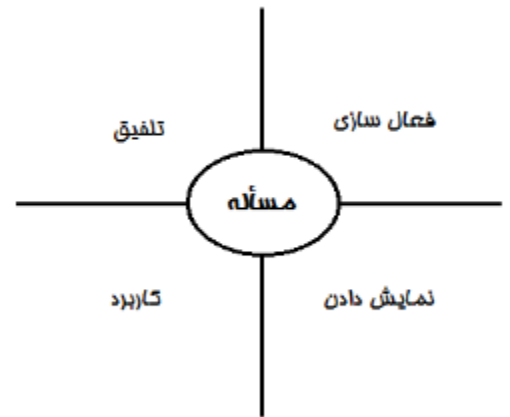
اصل ارائه یا نمایش دادن

اصل کاربرد

اصل تلفیق

مراحل آموزش

بنا بر اعتقاد مریل در بسیاری از فعالیت های آموزشی تنها به نمایش دانش و مهارت بسنده می شود و در چرخه یادگیری، مراحل دیگر مورد توجه قرار نمی گیرند. براساس اصول اولیه-ی آموزش، آموزش اثربخش دارای چهار مرحله اساسی است

چرخه-ی چهار مرحله-ای آموزشی

Thank You !

